

Tên bài dạy: **Luyện tập miêu tả cây cối.**

Đề bài: Tả một cây có bóng mát (hoặc cây ăn quả, cây hoa) mà em yêu thích.

Dạy học theo các bước đề ra.

Tập làm văn

Luyện tập miêu tả cây cối.

I. Mục tiêu:

1. Kiến thức:

- Nắm rõ hơn về cách quan sát, lựa chọn hình ảnh, từ ngữ cho bài văn miêu tả cây cối.
- HS luyện tập tổng hợp viết hoàn chỉnh một bài văn tả cây cối tuân tực theo các bước: hiểu đề, tìm ý, lập dàn ý, viết từng đoạn (mở bài, thân bài, kết bài), và hoàn thiện bài văn miêu tả cây cối.

2. Kỹ năng:

- Củng cố kỹ năng viết đoạn mở bài (kiểu trực tiếp, gián tiếp) ; đoạn thân bài; đoạn kết bài (kết bài không mở rộng, kết bài mở rộng).
- HS biết dùng từ hay, sáng tạo, chân thực.

3. Thái độ:

- Ý thức rèn luyện kỹ năng dùng từ đặt câu, dựng đoạn văn hay phục vụ trong giao tiếp và học tập
- Giáo dục HS ý thức tích cực, tự giác trong học tập.

II. Đồ dùng dạy học:

- **GV:** Bảng phụ ghi đề bài; tranh ảnh về một số loài cây, hoa (cây bàng, cây phượng, cây hoa hồng, cây hoa đào, cây cam, cây mít; bảng phụ những câu văn chứa từ ngữ giàu hình ảnh, so sánh, cảm xúc.
- **HS:** SGK, vở ghi.

III. Các hoạt động dạy học:

Hoạt động của thầy	Hoạt động của trò
<p>1. Ôn định tổ chức: (1') Hát</p> <p>2. Kiểm tra bài cũ: (5')</p> <p>Câu 1: Bài văn miêu tả cây cối thường gồm mấy phần? Nêu nội dung từng phần?</p> <p>- GV nhận xét.</p> <p>Câu 2: Nêu hai cách mở bài và kết bài trong bài văn miêu tả cây cối ?</p> <p>- GV nhận xét.</p> <p>3. Bài mới: (25')</p> <p>3.1. Giới thiệu bài mới: “Trong tiết học hôm nay, các em sẽ luyện tập viết hoàn chỉnh một bài văn miêu tả cây cối theo các bước: lập dàn ý, sau đó viết từng đoạn (mở bài, thân bài, kết bài). Cả lớp lấy vở ghi bài: <i>Luyện tập miêu tả cây cối</i> – GV ghi tên bài.</p>	<p>- Bài văn miêu tả cây cối thường gồm có ba phần:</p> <ul style="list-style-type: none">+ <i>Mở bài:</i> Tả hoặc giới thiệu bao quát về cây.+ <i>Thân bài:</i> Tả từng bộ phận của cây hoặc tả từng thời kì phát triển của cây.+ <i>Kết bài:</i> Có thể nêu lợi ích của cây, ấn tượng đặc biệt hoặc tình cảm của người tả với cây. <p>- 2 HS lần lượt nêu.</p> <p>- <i>Hai cách mở bài là:</i></p> <ul style="list-style-type: none">+ <i>Cách 1:</i> Mở bài trực tiếp - giới thiệu ngay cây cần tả.+ <i>Cách 2:</i> Mở bài gián tiếp - nói về mùa xuân, các loài hoa trong vườn rồi mới giới thiệu cây cần tả. <p>- <i>Hai cách kết bài là:</i></p> <ul style="list-style-type: none">+ Kết bài không mở rộng.+ Kết bài mở rộng.

<p>3.2. Hướng dẫn HS làm bài.</p> <p><i>* Hướng dẫn HS tìm hiểu đề bài:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Gọi HS đọc yêu cầu của đề bài.- GV gắn bảng phụ có ghi nội dung đề bài lên bảng.- Đề bài yêu cầu các em làm gì ? <p>- GV gọi HS lên gạch chân nhưng từ quan trọng trên bảng phụ.</p> <ul style="list-style-type: none">- Gọi HS nhận xét- GV nhận xét - Gợi ý: Các em chọn tả chỉ 1 cây trong 3 cây trên, 1 cây thực sự các em đã quan sát và có tình cảm với cây đó. <p><i>* Hướng dẫn HS quan sát:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- GV gắn một số tranh ảnh lên bảng – cho HS quan sát và khai thác tranh.- GV hướng dẫn HS cách quan sát theo trình tự, quan sát bằng nhiều giác quan, tập trung vào đặc điểm nổi trội của cây,... – tổ chức cho HS khái quát từng tranh trên bảng qua quan sát.- GV nhận xét – điều chỉnh <p><i>* Hướng dẫn HS tìm ý, chọn ý và lập dàn ý cho bài văn:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Em chọn cây gì để miêu tả? (có thể ngoài các cây mà cô có trên tranh)- GV cần giúp các HS định hướng miêu tả, chọn lọc ý, sắp xếp các ý theo trình tự thời gian (cái gì xảy ra trước	<ul style="list-style-type: none">- 2 HS đọc: Đề bài: Tả một cây có bóng mát (hoặc cây ăn quả, cây hoa) mà em yêu thích.- Đề bài yêu cầu: Tả một cây bóng mát hoặc cây ăn quả, cây hoa mà em thích.- 1 HS lên gạch, các HS còn lại gạch vào sgk: <u>Tả một cây có bóng mát (hoặc cây ăn quả, cây hoa) mà em yêu thích.</u>- HS nhận xét- Lắng nghe. <ul style="list-style-type: none">- HS quan sát và khai thác từng tranh- HS lần lượt trả lời miệng nhanh những gì mình quan sát được trên tranh theo trình tự quan sát của mình. <ul style="list-style-type: none">- HS lựa chọn những cây mà mình yêu thích - 4, 5 HS phát biểu về cây mình chọn để tả.- HS lắng nghe.
---	--

thì tả trước, cái gì xảy ra sau thì tả sau) và không gian (Tả từ xa đến gần, từ ngoài vào trong,...):

VD: + **Giới thiệu cây định tả** - đó là cây gì? dịp nào em có nó, thấy nó? cây có những điểm gì làm em cảm thấy thích (hoặc gắn với kỉ niệm nào mà em không thể quên được?.....).

+ **Tả bao quát:** hình dáng cây đó như thế nào, trông từ xa cây như thế nào?...

+ **Tả từng bộ phận:** gốc, thân, lá, hoa, quả,... tùy theo trình tự các e lựa chọn từ gốc đến ngọn hay từ ngọn đến gốc, đặc điểm của cây đó – các em chú ý nhấn mạnh vào những đặc điểm nổi bật của cây đó.

+ **Nêu lợi ích** của cây và cảm nghĩa của mình đối với cây đó.

- Yêu cầu HS viết nhanh dàn ý (dựa vào 4 gợi ý) để bài văn miêu tả có cấu trúc chặt chẽ, không bỏ sót chi tiết.

- Gọi 2,3 HS đọc dàn ý.

- GV nhận xét, chỉnh sửa.

* **Hướng dẫn HS lựa chọn từ ngữ giàu hình ảnh, so sánh, cảm xúc.**

- GV gắn bảng phụ những câu văn chứa từ ngữ giàu hình ảnh, so sánh, cảm xúc.

+ HS giới thiệu theo gợi ý về cây mình định tả.

- HS lập dàn ý

- HS đọc

- HS đọc và chỉ ra những từ ngữ giàu hình ảnh, so sánh, cảm xúc.

+ Thân cây đu đủ tròn và cao như cây cột.

+ Trên cây có nhiều "vết sẹo" do những cuống lá già rụng để lại.

+ Quả đu đủ quán quanh cây mẹ giống như đàn heo con đang tranh nhau bú.

<p>- GV nhận xét – Đưa ra thêm một số ví dụ nữa: thân cây cao vút; cành cây mập mập; quả mập, mỡ màng (bài; Cây trám đen) ; trái sầu riêng lủng lẳng; khi trái chín, hương tỏa ngạt ngào, vị ngon đến đắm mê.(bài: sầu riêng)...</p> <p>- Chốt ý: Khi viết bài các em cần lựa chọn những từ láy, từ ngữ giàu hình ảnh, cảm xúc và sử dụng sự so sánh ví von để bài viết sinh động và hấp dẫn.</p> <p>* GV hướng dẫn HS viết từng đoạn và hoàn chỉnh bài vào vở.</p> <p>- Hướng dẫn HS dựa và dàn ý và những gì quan sát được, kết hợp với lựa chọn từ ngữ, hình ảnh để xây dựng lần lượt từng đoạn văn từ mở bài (có thể theo cách trực tiếp, có thể theo cách gián tiếp); thân bài chú ý miêu tả theo trình tự hợp lý, lựa chọn vào sắp xếp các ý sao cho phù hợp, tả nhấn mạnh vào đặc điểm nổi bật của cây,...; kết bài (có thể làm kết bài không mở rộng hoặc kết bài mở rộng).</p> <p>- GV cho HS viết bài – bao quát lớp, hướng dẫn những HS chậm.</p> <p>* Hướng dẫn HS sửa lỗi</p> <p>- Gọi 1 số HS viết tốt đọc bài của</p>	<p>+ <i>Cánh hoa mai xòe ra <u>mịn màng như lụa</u>. Những cánh hoa ánh lên một sắc <u>vàng muốt, mượt mà</u>.</i></p> <p>+ <i>Cà chua ra quả, <u>xum xuê, chi chít</u>, quả lớn quả bé vui mắt <u>như đàn gà mẹ đông con</u>.</i></p> <p>- HS lắng nghe.</p> <p>- HS lắng nghe.</p> <p>- HS viết bài.</p>
---	--

<p>mình</p> <p>- GV nhận xét, khen ngợi những bài viết tốt và chú ý sửa các lỗi chính tả, lỗi dùng từ đặt câu, lỗi diễn đạt,...</p>	<p>- HS đọc</p>
---	-----------------

4. Củng cố: Nhận xét tiết học. Yêu cầu HS viết chưa đạt về hoàn chỉnh lại bài.

5. Dặn dò: HS chuẩn bị để giờ sau viết bài hoàn chỉnh.